

Protokoll 3/2026

fört vid Äldrenämndens sammanträde tisdagen den 21 april
2026 kl. 16:25-16:35, Älvsjö Stationsgata 21, plan 2, rum 270

Ledamöter

Robert Mjörnberg (V) Ordförande
Nike Örbrink (KD) Vice ordförande
Felix Finnveden (S)
Sven Britton (S)
Britten Lagerkvist Tranströmer (S)
Gabriel Rindborg (S)
Inger Gretzer Qvick (V)
Vivianne Gunnarsson (MP)
Hugo Laigar (M)
Anette Hellström (M)
Liliane Åkerlund (SD)
Margita Jacobsson (L)
Malin Frick (C)

Ersättare

Linda Agetoft (S)
Alfhild Petrén (S)
Magnus Ivarsson (V)
Karin Södergren (V)
Niklas Sandstedt (M)
Kristina Ekelund (M)
Basu Alam (M)
Åke Nordström (SD)
Rosie Rothstein (L)
May Ann Ramsay (C)

Övriga närvarande

Ulrika Lindhe Nämndsekreterare
Karin Bülow Förvaltningschef
Jonna Hermansson Avdelningschef
Erika Cederlöf Avdelningschef
Carl Smitterberg Enhetschef
Marcus Björk Borgarrådssekreterare

Justerare

Robert Mjörnberg, Nike Örbrink

Datum för justering

2026-04-28

Paragraf

§7, §16

Sekreterare

Ulrika Lindhe

§ 7**Underlag för budget 2027 med inriktning för år 2028 och år 2029**

ALD 2025/548

Beslut

1. Äldrenämnden antar förvaltningens underlag för budget 2027 med inriktning 2028 och 2029, inklusive bilagor, och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Särskilt uttalande

Hugo Laigar (M) lämnar ett särskilt uttalande.

Förslag till beslut

Ordföranden Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Nike Örbrink (KD) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från Kristdemokraterna.

Margita Jacobsson (L) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från Liberalerna.

Malin Frick (C) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från Centerpartiet.

Beslutsgång

Ordföranden Robert Mjörnberg (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

I underlaget för budget 2027 med inriktning 2028 och 2029 beskriver förvaltningen vilka prioriteringar som behöver göras, vilka utmaningar som finns samt föreslår åtgärder.

Rapporten är ett underlag i arbetet med stadens budget 2027 och ska lyfta viktiga frågor så som utvecklingsbehov, utmaningar och prioriteringar inför framtiden.

Handlingar i ärendet

- ALD 2025/548-2 (Godkänd - R 2) ALD 2025/548
Tjänsteutlåtande - Underlag för budget 2027 med inriktning för år 2028 och år 2029
- ALD 2025/548-2.1 Bilaga 1. ÄN 2027-2029
- ALD 2025/548-2.2 Bilaga 2. Kompetensförsörjningsplan
Äldreförvaltningen 2026-2028

- ALD 2025/548-2.3 Bilaga 3. Underlag för budget 2027 med inriktning 2028

Äldrenämnden 21 april

Ärende 7

Underlag för budget 2027 med
inriktning för år 2028 och år 2029

Hugo Laigar m.fl. (M)

Särskilt uttalande

Moderaternas, Kristdemokraternas, Liberalernas och Centerpartiets gemensamma vision för Stockholms äldreomsorg är i grunden enkel: I Stockholm ska man kunna åldras med trygghet och värdighet. Äldre lever inte i en isolerad del av samhället och kan därför inte heller betraktas eller behandlas som ett isolerat politikområde. Ska vi kunna tillgodose en värdig tillvaro för äldre i Stockholm, måste äldres perspektiv finnas med på flera områden.

År 2040 beräknas andelen äldre över 80 att ha fördubblats i Stockholm. Detta ställer stora krav på politiken. När vi lägger grunden inför det stora demografiska skiftet som ligger framför oss, gör vi det bäst tillsammans med alla goda krafter som vill bidra. Vi ser därför samverkan mellan politik, föreningsliv och privata aktörer som vill bidra till en god äldreomsorg, som alldeles nödvändig för att klara av att möta framtidens behov.

Stockholm ska vara en stad där man kan åldras med trygghet och värdighet. Äldreomsorgen ska präglas av hög kvalitet, valfrihet och självbestämmande. Den stadsövergripande äldreboendeplanen visar på ett kraftigt framtida underskott av platser fram tills 2050. För att klara den demografiska utvecklingen är samverkan med fristående aktörer som vill bygga och driva äldreboenden helt nödvändig. De ska behandlas som partners, inte motståndare.

Den rödgröna majoritetens politik arbetar just nu aktivt med att urholka den valfrihet som stockholmarna värdesätter. Handlingsplaner och budgetunderlag nämner samverkan, men i praktiken ser vi hur välfungerande privata utförare motarbetas till förmån för lösningar i egen regi. Detta leder till minskad mångfald och sämre konkurrens. Valfriheten inom äldreomsorgen måste värnas. Nu senast tas Linnégården tillbaka i egen regi. Staden borde istället fokusera på att bygga nya vård- och omsorgsboenden för att kunna möta de ökande behoven. Tyvärr vinner ideologi över utveckling under det nuvarande vänsterstyret.

Vi är också mycket oroade över hur det kommer att gå när den nya socialtjänstlagen ska appliceras i staden. I budgetunderlaget står det att styr- och stöddokument behöver ses över. Ett sådant arbete borde redan åtminstone påbörjats men egentligen även varit klart, så dessa dokument kunde börja användas dag ett.

En trygg och högkvalitativ äldreomsorg bygger på kompetenta medarbetare med goda arbetsvillkor. Det är bra att det nu kommer upp ett ärende inom att genomföra registerkontroller, men vi skulle vilja se ett tydligare fokus på detta i budgetunderlaget.

I övrigt hänvisar vi till Moderaternas budgetreservation

Äldrenämnden 21 april 2026

Ärende 7

Dnr: ALD 2025/548

Underlag för budget 2027 med inriktning för år 2028 och år 2029

Nike Örbrink (KD)

Förslag till beslut:

1. att delvis godkänna förslaget till beslut
2. att därutöver anföra följande:

Kristdemokraternas, Moderaternas, Liberalernas och Centerpartiets gemensamma vision för Stockholms äldreomsorg är i grunden enkel: I Stockholm ska man kunna åldras med trygghet och värdighet. Äldre lever inte i en isolerad del av samhället och kan därför inte heller betraktas eller behandlas som ett isolerat politikområde. Ska vi kunna tillgodose en värdig tillvaro för äldre i Stockholm, måste äldres perspektiv finnas med på flera områden.

År 2040 beräknas andelen äldre över 80 att ha fördubblats i Stockholm. Detta ställer stora krav på politiken. När vi lägger grunden inför det stora demografiska skiftet som ligger framför oss, gör vi det bäst tillsammans med alla goda krafter som vill bidra. Vi ser därför samverkan mellan politik, föreningsliv och privata aktörer som vill bidra till en god äldreomsorg, som alldeles nödvändig för att klara av att möta framtidens behov.

Mot den bakgrunden är det tydligt att budgetunderlaget beskriver många verkliga problem, men ibland landar i fel slutsatser. När äldreomsorgen står inför ett historiskt demografiskt skifte borde fokus ligga på kvalitet, tillgänglighet och bättre villkor i verksamheten. I budgetunderlaget återfinns snarare planer på fler centrala funktioner, utökad analys, nya stödfunktioner och svällande förvaltningsorganisationer.

Stockholm behöver inte i första hand mer administration runt äldreomsorgen, utan en tydligare plan för hur den faktiskt ska fungera bättre för den äldre. När personalbristen växer och hemtjänstens uppdrag blir mer komplext räcker det inte med fler processer, samordningsfunktioner och modeller. Det behövs konkreta reformer som stärker ledarskapet och frigör tid för kärnuppdraget. Exempelvis satsningar på färre medarbetare per chef.

Samma kritik gäller även digitaliseringsambitionen. Teknik och välfärdsteknik kan vara viktiga verktyg, men bara om de leder till mindre administration, bättre arbetsmiljö och högre kvalitet. Här är budgetplaneringen tydligare om vilka nya kostnader som tillkommer än om vilka mätbara resultat som stockholmarna kan förvänta sig.

Kristdemokraterna delar i stor utsträckning problembilden, men vill betona att planeringen måste göras utifrån kärnuppdraget.

I övrigt hänvisar vi till Kristdemokraternas budgetreservation.

Äldrenämnden 21 april 2026

Ärende 7

Dnr: ALD 2025/548

Underlag för budget 2027 med inriktning för år 2028 och år 2029

Margita Jacobsson (L)

Förslag till beslut

1. Att delvis godkänna förslaget till beslut
2. Att därutöver anföra följande

Kristdemokraternas, Moderaternas, Liberalernas och Centerpartiets gemensamma vision för Stockholms äldreomsorg är i grunden enkel: I Stockholm ska man kunna åldras med trygghet och värdighet. Äldre lever inte i en isolerad del av samhället och kan därför inte heller betraktas eller behandlas som ett isolerat politikområde. Ska vi kunna tillgodose en värdig tillvaro för äldre i Stockholm, måste äldres perspektiv finnas med på flera områden.

År 2040 beräknas andelen äldre över 80 att ha fördubblats i Stockholm. Detta ställer stora krav på politiken. När vi lägger grunden inför det stora demografiska skiftet som ligger framför oss, gör vi det bäst tillsammans med alla goda krafter som vill bidra. Vi ser därför samverkan mellan politik, föreningsliv och privata aktörer som vill bidra till en god äldreomsorg, som alldeles nödvändig för att klara av att möta framtidens behov.

Kompetensförsörjningen är tyvärr en av äldreomsorgens största utmaningar, men vi konstaterar att konkreta åtgärder för att faktiskt lösa personalbristen i verksamheterna i stor utsträckning saknas. Stockholm behöver framför allt fler som arbetar nära de äldre – i hemtjänsten och i omsorgen – inte ytterligare administrativa funktioner eller nya lager av styrning. Det är avgörande att fler undersköterskor och vårdbiträden kan rekryteras och behållas genom bättre arbetsvillkor, rimlig arbetsbelastning och ett tydligt fokus på kärnuppgiften. Annars riskerar viktiga reformer och ambitionshöjningar att stanna på pappret, samtidigt som personalen i verksamheten får bära en allt tyngre börda.

Att förebygga ofrivillig ensamhet är avgörande. Omställningen till den nya socialtjänstlagen innebär stora möjligheter, men också risker. Liberalerna vill betona vikten av tidiga insatser för att motverka ofrivillig ensamhet och psykisk ohälsa bland äldre. Här krävs ett tydligare fokus på samverkan med civilsamhället och andra aktörer.

Avslutningsvis vill vi framhålla att det är positivt att arbetet för att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre lyfts fram och ges ökad tyngd. Ensamhet är ett allvarligt samhällsproblem som påverkar både livskvalitet och hälsa, och det är särskilt utbrett bland äldre. De insatser som nu görs är viktiga och bör fortsatt prioriteras och utvecklas, inte minst i

samverkan med civilsamhället. Här finns en stor potential att stärka både det förebyggande arbetet och den sociala gemenskapen för äldre i Stockholm.

I övrigt hänvisar vi till Liberalernas budgetreservation 2026

2026-04-21

**Underlag för budget 2027
med inriktning 2028 och 2029
för äldre nämnden**

Ärende 7

Malin Frick (C)

Förslag till beslut

- Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
- Att uppdra åt förvaltningen att återkomma med ett förslag till inriktning utifrån Centerpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige
- Att därutöver anföra följande:

Kristdemokraternas, Moderaternas, Liberalernas och Centerpartiets gemensamma vision för Stockholms äldreomsorg är i grunden enkel: I Stockholm ska man kunna åldras med trygghet och värdighet. Äldre lever inte i en isolerad del av samhället och kan därför inte heller betraktas eller behandlas som ett isolerat politikområde. Ska vi kunna tillgodose en värdig tillvaro för äldre i Stockholm, måste äldres perspektiv finnas med på flera områden.

År 2040 beräknas andelen äldre över 80 att ha fördubblats i Stockholm. Detta ställer stora krav på politiken. När vi lägger grunden inför det stora demografiska skiftet som ligger framför oss, gör vi det bäst tillsammans med alla goda krafter som vill bidra. Vi ser därför samverkan mellan politik, föreningsliv och privata aktörer som vill bidra till en god äldreomsorg, som alldeles nödvändig för att klara av att möta framtidens behov.

Centerpartiet vill att Stockholm ska vara en stad där man kan åldras med trygghet, självbestämmande och livskvalitet. Äldreomsorgen ska präglas av valfrihet, hög kvalitet och ett starkt förebyggande arbete som ger äldre människor möjlighet att leva ett aktivt och självständigt liv så länge som möjligt.

Stockholm står inför betydande utmaningar inom äldreomsorgen. Antalet äldre ökar och gruppen blir allt mer heterogen, vilket ställer högre krav på flexibilitet, kompetens och individanpassning. Samtidigt ökar behovet av uppföljning, analys och utveckling av verksamheten. För att möta detta krävs en äldreomsorg som är både kunskapsbaserad och anpassningsbar, där kvalitet och trygghet står i centrum och där arbetet mot välfärdsbrottslighet stärks.

Centerpartiet vill se ett tydligare fokus på förebyggande insatser. Genom att stärka den förebyggande hälsovården och utveckla mötesplatser kan vi förbättra äldres livskvalitet och samtidigt minska behovet av mer omfattande insatser. Fler stödinsatser bör kunna ges utan omfattande biståndsbedömningar, samtidigt som den enskildes behov alltid ska väga tungt när sådana bedömningar krävs.

Kompetensförsörjningen är en av de största utmaningarna framåt, inte minst mot bakgrund av ökade behov och kommande pensionsavgångar. För att säkerställa en äldreomsorg av hög kvalitet behöver staden vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor, ett nära ledarskap och möjlighet till kontinuerlig kompetensutveckling. Digitalisering och ny teknik innebär också nya krav, men ger samtidigt stora möjligheter att utveckla verksamheten och öka kvaliteten i omsorgen.

Valfriheten inom äldreomsorgen är central. Äldre ska ha inflytande över sin vardag och möjlighet att välja utförare. Samtidigt måste kvaliteten vara hög och likvärdig i hela staden. Utvecklingen av trygghetslarm och andra digitala lösningar är en viktig del i att stärka tryggheten och möta framtidens behov.

Centerpartiet anser att äldreomsorgen behöver bli mer förebyggande, mer flexibel och mer individanpassad. I övrigt hänvisar vi till Centerpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige för vilka prioriteringar som bör ligga till grund för planeringen för perioden 2027–2029.

§ 16**Svar på remiss av handlingsplan för ett jämställt
Stockholm 2030**

ALD 2026/81

Beslut

1. Äldrenämnden antar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen om handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030 och överlämnar det till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Förslag till beslut

Ordföranden Robert Mjörnberg (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Nike Örbrink (KD) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från Kristdemokraterna.

Margita Jacobsson (L) och Malin Frick (C) föreslår att nämnden beslutar enligt det gemensamma förslaget från Liberalerna och Centerpartiet.

Beslutsgång

Ordföranden Robert Mjörnberg (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget om handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030 till äldrenämnden.

Det övergripande målet med handlingsplanen är att staden säkerställer att Stockholmare har lika rättigheter och möjligheter oavsett kön.

Förvaltningen ser positivt på att stadens arbete för ett jämställt Stockholm förtydligas i en handlingsplan.

Handlingar i ärendet

- ALD 2026/81-2 (Godkänd - R 2) Tjänsteutlåtande - Svar på remiss av handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030
- ALD 2026/81-2.1 Bilaga 1. Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030

Äldrenämnden 21 april 2026

Ärende 16

Dnr: ALD 2026/82

Svar på remiss av handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030

Nike Örbrink (KD)

Förslag till beslut:

1. att avstyrka Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030 i sin helhet
2. att därutöver anföra följande:

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 riskerar att bli ideologi framför faktisk politik. I stället för att utgå från individens frihet, ansvar och möjligheter, så tar man avstamp i teorin om ett "könsmaktssystem" – där mannen per definition är norm och kvinnan offer. Det är inte en seriös problemformulering – det är en ideologisk dröm förklädd till kommunal styrning.

Handlingsplanen genomsyras av tankar om normkritik, intersektionella analyser och krav på att varje beslut, från förskola till arbetsmarknadsinsatser, ska anpassas efter politisk ideologi. Resultatet blir inte bättre välfärd utan mer byråkrati. Det innebär tjänstepersoner som ska producera en aldrig sinande ström av ideologiskt färgade pappersprodukter, samtidigt som stockholmarna väntar på bättre skolresultat, tryggare miljöer och en socialtjänst som faktiskt fungerar.

Mest talande är kanske synen på människors egna livsval. Vi kristdemokrater vänder oss emot att staden ska motverka normer som "befäster könssegregeringen" och uppmuntra studie- och yrkesval som "utmanar stereotyper". Detta mot bakgrund av att det riskerar att klampa rätt in i människors fria livsval. Vi kristdemokrater vill istället stärka alla barns och stockholmarnas möjligheter att leva fria och trygga liv så som de själva önskar. Det är de dåliga normerna och värderingarna som ska bekämpas – inte normer och värderingar i sig.

För när kvinnor och flickor beskriver verklig otrygghet i kollektivtrafiken och i det offentliga rummet, så svarar vänstern med dialoger och kunskapshöjande insatser. Stockholmarna behöver inte fler genusseminarier. De behöver bättre belysning, fler ordningsvakter, renare miljöer och en politik som sätter trygghet före marxistiska teorier. Samtidigt väljer vänsterstyret, trots alla fina ord, att tillmötesgå hederskultur och normer när det kommer till att könssegregerad simtider för män och kvinnor i stadens badhus.

Kristdemokraterna vill se en handlingsplan för jämställdhet som på ett tydligare sätt identifierar de hindren som faktiskt begränsar män och kvinnor i vardagen från att leva fria och självständiga liv.

För att nämna några konkreta exempel hade vi velat se tydligare mål och arbetssätt kopplat till bland annat arbetet med att motverka kriminaliteten, otryggheten och för att stärka stödet till brottsoffer. Det hade också kunnat handla mer om skolans ansvar i att motverka psykisk ohälsa och ätstörningar, som drabbar många unga flickor. Det hade kunnat lyfta fram arbetsmarknadsnämndens och socialnämndens arbete med att minska kvinnors sjukskrivningar och underlätta för nyblivna mammor.

Förslaget till handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030 är rikt på ideologiska termer – men desto fattigare på praktiska arbetssätt kopplade till konkreta utmaningar.

Äldrenämnden 21 april 2026

Ärende 16

Dnr: ALD 2025/1616

Handlingsplan för jämställt Stockholm 2030

Margita Jacobsson (L)
Malin Frick (C)

Förslag till beslut

1. Att återremittera ärendet.
2. Att därutöver anföra.

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 har en viktig ambition och adresserar centrala frågor om jämställdhet i stadens verksamheter. Liberalerna och Centerpartiet delar målsättningen om ett mer jämställt samhälle där kvinnor och män, flickor och pojkar ges likvärdiga livschanser och där människor inte begränsas av könsnormer.

Samtidigt är det tydligt att handlingsplanen i sin nuvarande form inte uppfyller de krav som bör ställas på ett styrande dokument.

Det finns exempelvis ett uttalat behov av *“stadsövergripande samordning och stöd i implementering och uppföljning”*. Det pekar på en grundläggande svaghet. När ansvaret är brett fördelat över stadens nämnder krävs en tydlig struktur för hur arbetet ska ledas, följas upp och utvecklas. Utan detta finns en uppenbar risk att genomförandet blir ojämnt och beroende av lokala initiativ.

Det är också anmärkningsvärt att sambandet mellan jämställdhet och mäns våld mot kvinnor inte tydligare integreras i handlingsplanen, trots att det uttryckligen konstateras att detta *“skulle behöva lyftas tydligare”*. Det rör en av kärnfrågorna i jämställdhetspolitiken och kan inte hanteras vid sidan av.

En annan central brist gäller målens utformning. Som det konstateras i underlaget beskriver resultatmålen inte *“tillräckligt väl den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter”*. Det är en avgörande invändning. Om det inte framgår vilken förändring som ska ske blir det i praktiken omöjligt att styra arbetet, följa upp resultaten och säkerställa att insatserna får effekt.

Därtill finns brister i konsekvensen i det intersektionella perspektivet, där vissa grupper, exempelvis personer med funktionsnedsättning, inte synliggörs tillräckligt genomgående. Det riskerar att leda till att grupper som redan är särskilt utsatta inte får det genomslag i arbetet som krävs.

Handlingsplanen är också omfattande och innehåller stora beskrivande avsnitt, vilket riskerar att göra den mindre användbar som styrdokument. Tyngdpunkten behöver flyttas från beskrivning till genomförande.

Sammanfattningsvis handlar detta om brister i målens tydlighet, ansvarsfördelning, genomförbarhet, uppföljning och helhetsperspektiv. Det är inte marginella synpunkter utan invändningar som rör planens kärna.

Ur ett liberalt perspektiv är detta särskilt allvarligt. Jämställdhet handlar ytterst om individens frihet. Om rätten att forma sitt liv, att vara ekonomiskt självständig och att leva utan våld. För att uppnå detta krävs inte bara ambitioner utan konkreta åtgärder som gör skillnad i människors vardag.

Politikens uppgift är att åstadkomma förändring. Att beskriva problem och formulera övergripande mål är en början, men det är inte tillräckligt. En handlingsplan måste vara ett verktyg för genomförande, inte ett dokument som stannar vid intentioner.

Mot denna bakgrund är bristerna så omfattande att handlingsplanen behöver omarbetas innan den kan antas. Ärendet bör därför återremitteras så att planen kompletteras med tydligare och mätbara mål, en konkretisering av åtgärder, en klar ansvarsfördelning, ett mer konsekvent jämställdhetsperspektiv samt en struktur för systematisk uppföljning.

Underskriftens äkthet valideras här: <https://underskriftpas.stockholm.se/validera>